

SKUPŠČINA
REPUBLIKE SLOVENIJE
Komisija za ustavna vprašanja

Številka: 0610-12/90-50

Z a p i s n i k

50. seje Komisije Skupščine Republike Slovenije za ustavna vprašanja, ki je bila v četrtek, 16. julija 1992, v prostorih Skupščine Republike Slovenije, v času zasedanja zborov.

Seja se je pričela ob 13.00 uri in je bila zaključena ob 15.30 uri.

Sejo je vodil predsednik komisije dr. France Bučar.

Prisotni: predsednik dr. France Bučar; podpredsednika Vitodrag Pukl in Miran Potrč;

Člani: Roberto Battelli, Ivan Bizjak, Ciril Kolečnik, Boštjan Kovačič, Darja Lavtižar-Bebler, Andrej Magajna, Mojmir Ocvirk, Borut Pahor, Tone Peršak, dr. Ciril Ribičič, dr. Primož Rode, Vilijem Sekereš, Danijel Starman, Mile Šetinc, dr. Franc Zagožen in Zvone Žagar;

Odsotni: Tone Anderlič, Ludvik Gumilar, dr. Rajko Pirnat, dr. Leo Šešerko, dr. Ludvik Toplak, Zdravko Zabukovec;

Seji so prisostvovali tudi:

Miro Cerar, Štefka Kučan, Lojze Janko, dr. Franci Grad, Pavle Svete in Marko Golobič;

Predlagan in sprejet je bil naslednji

d n e v n i r e d :

1. Obravnava dodatno vloženih amandmajev (z dne 15. - 16.7.1992) k predlogu zakona o volitvah v državni zbor, k predlogu zakona o državnem svetu in k predlogu zakona o volitvah predsednika republike;

Razprava na seji komisije je razvidna iz neredigiranega in neavtoriziranega magnetogramskega zapisa te seje.

člani so kot gradivo za sejo prejeli vse dodatno vložene amandmaje k navedenim predlogom volilnih zakonov.

Ad 1)

Komisija je glede amandmajev k predlogu zakona o volitvah v državni zbor sprejela naslednja mnenja:

1. Amandma k 2. členu

Poslanec Franc Lovšin (Z0) predlaga:

Prvi odstavek naj se glasi:

"Poslanci se volijo v volilnih okrajih in volilnih enotah."

Drugi odstavek naj se glasi:

"Poslanci se volijo ob upoštevanju načel:

- da se voli en poslanec na približno enako število volilcev;
- da sestavlja volilni okraj zemljepisno in ljudsko povezano področje."

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja temu amandmaju nasprotuje. V 2. členu so določena temeljna volilna načela, ki so nato izpeljana v nadaljnjih določbah zakona. Natančnejše določbe o volilnih enotah in volilnih okrajih so vsebovane v 20. členu zakona.

2. Amandma k 6. členu

Poslanec dr. Peter Glavič (Z0) predlaga, naj se v 6. členu beseda "Stroški" nadomesti z besedama: "Del sredstev".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja ta amandma po vsebini podpira, predlaga pa, da se v smislu predlaganega amandmaja besedilo 6. člena preoblikuje tako, da se glasi:

"Stroški za izvedbo volitev se krijejo iz proračuna Republike Slovenije."

3. Amandma k 7. členu

Poslanec Franc Lovšin (Z0) predlaga, naj se v drugem in tretjem odstavku črtajo besede "stalno" pred besedami "prebivališče" v ustreznih sklonih.

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja tega amandmaja ne podpira. V pravni terminologiji je uveljavljen pojem "stalno prebivališče" in bi izpustitev pridevnika "stalno" lahko povzročala nejasnost.

4. Amandma k 17. členu

Poslanec Franc Lovšin (Z0) predlaga, naj se ta člen črta.

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja temu amandmaju nasprotuje. V 17. členu predlagano rešitev narekujejo razlogi racionalnosti in je uveljavljena v večini sodobnih volilnih sistemov, uveljavljena pa je bila tudi v zakonu o volitvah v skupščine, na podlagi katerega so bile izvedene volitve leta 1990, za poslance Družbenopolitičnega zbora.

5. Amandma k 18. členu

Poslanec Franc Lovšin (Z0) predlaga, naj se ta člen glasi:

"Če poslancu iz kateregakoli razloga preneha mandat, se opravijo nadomestne volitve.

Nadomestne volitve se opravijo v volilnem okraju, v katerem je bil poslanec izvoljen.

Na nadomestnih volitvah izvoljeni poslanec pridobi pooblastilo do izteka pooblastilne dobe državnega zbora."

Mnenje:

Amandma je povezan z amandmajem k prejšnjemu členu. Komisija za ustavna vprašanja temu amandmaju nasprotuje iz razlogov, navedenih v mnenju o amandmaju k prejšnjemu členu.

6. Amandma k 20. členu

Poslanec Zvonko Ivanušič (Z0) predlaga, naj se za drugim odstavkom doda nov odstavek z naslednjo vsebino:

"Pri oblikovanju volilnih enot se naj upošteva tudi geografska zaokroženost enot ter ostale skupne značilnosti enote."

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja se do tega amandmaja ni opredelila.

7. Amandma k 29. členu

Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, naj se v tem členu tujka "lokalne" nadomesti s slovensko besedo v obliki: "krajevne".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv, ker je pojem "lokalne samouprave" v tej zakonski določbi prevzet iz ustave. Razen tega pojem "krajeven" ni v vsakem primeru adekvaten pojmu "lokalen".

8. Amandma k 37. členu

Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, naj se v četrti točki besedi "enotne standarde" zamenjata z besedama: "enotna merila". Beseda "materialne" naj se zamenja z besedo "gmojne".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja tega amandmaja ne podpira, ker izrazi, ki jih predlaga poslanec, niso adekvatni izrazom, uporabljenih v 37. členu.

9. Amandma k 41. členu

Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, naj se v drugem odstavku izraz "stalno bivališče" zamenja z besedo "prebivališče".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv iz razloga, navedenega v mnenju o amandmaju istega poslanca k 7. členu.

10. Amandma k 42. členu

1) Poslanci Janko Halb (DPZ), dr. Jožef Magdič (DPZ), Peter Kraner (ZZD) in Karel Franko (ZO) predlagajo, naj se doda nov drugi odstavek v naslednjem besedilu:

"V posamezni volilni enoti oziroma volilnem okraju lahko kandidirajo samo kandidati, ki imajo volilno pravico in stalno prebivališče v tej volilni enoti oziroma volilnem okraju."

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja tega amandmaja ne podpira. Domicil v volilnem okraju ne more biti pogoj za kandidiranje že iz razloga, ker se poslanci volijo v volilnih enotah, v volilnih okrajih pa se opravi samo glasovanje o posameznih kandidatih z list kandidatov, vloženih v volilni enoti. Domicil v volilni enoti pa bi bistveno omejil pasivno volilno pravico, saj je poslanec lahko povezan z volilci v volilni enoti tudi na druge načine, npr. ker je v preteklem času imel domicil v volilni enoti ali pa je v volilni enoti zaposlen itd.

2) Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, naj se izraz "politične stranke" zamenja z izrazom "politična združenja".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja temu amandmaju nasprotuje, ker je pojem "politična združenja" širši od pojma "politične stranke".

11. Amandma k 43. členu

Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, da se drugem in tretjem odstavku črtajo besede "stalno", ki stojijo pred besedami "prebivališče".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv iz razloga, ki je naveden v mnenju o amandmaju istega poslanca k 7. členu.

12. Amandma k 44. členu:

Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, naj se v drugem odstavku črta beseda "stalno", ki stoji pred besedo "prebivališče".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv iz razloga, ki je naveden v mnenju o amandmaju istega poslanca k 7. členu.

13. Amandma k 47. členu

Poslanec Andrej Magajna (DPZ) predlaga, naj se besedilo drugega odstavka nadomesti s tekstom:

"Organ iz prvega odstavka vodi poseben seznam podpisanih obrazcev. Podatki iz seznama so uradna tajnost. Pravice vpogleda v te podatke ima samo pristojna volilna komisija oziroma sodišče."

Mnenje:

Amandma je povezan z amandmajem poslancev Andreja Magajne, Franca Lovšina in Boga Rogine k istemu členu z dne 7.7.1992. Ustavna komisija tega amandmaja ne podpira iz razlogov, ki so navedeni v mnenju k predhodnemu amandmaju navedenih poslancev.

14. Amandma k 51. členu

Poslanec Franc Lovšin predlaga, naj se v 4. vrsti prvega odstavka črtata besedi "stalno" in "stalnega" pred besedama "prebivališče".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv iz razloga, navedenega v mnenju o amandmaju istega poslanca k 7. členu.

15. Amandma k 52. členu

Poslanec Franc Lovšin (Z0) predlaga, naj se v prvem in drugem odstavku izrazi "politična stranka" nadomestijo z izrazi "politična združenja".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv iz razloga, navedenega v mnenju o amandmaju istega predlagatelja k 42. členu.

16. Amandma k 56. členu

Poslanec Franc Lovšin (Z0) predlaga, naj se v prvi in tretji vrsti drugega odstavka beseda "formalne", nadomesti z besedo "obličnosti".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja tega amandmaja ne podpira, ker ne gre samo za pomankljivosti v "obličnosti" liste kandidatov, ampak za formalne pomankljivosti, ki obsegajo tudi pomankljivosti v postopku, tj. proceduralne pomankljivosti. Pomankljivosti v postopku in pomankljivosti v obliki se označujejo s skupnim izrazom "formalne pomankljivosti".

17. Amandma k 73. členu

1) Poslanec Andrej Magajna (DPZ) predlaga, naj se doda nov tretji odstavek:

"Pri skupnih listah večih političnih strank se lahko na zahtevo predlagalca ob skupnem imenu liste navedejo imena političnih strank. Na zahtevo predlagalca se lahko ob imenu

kandidata navede tudi naziv politične stranke, ki ji posameznik pripada."

Sedanji tretji odstavek postane nov četrti odstavek.

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja tega amandmaja ne podpira. Ime liste opredeljujeta 52. in 53. člen. Na glasovnici mora biti ime liste navedeno tako, kot je določeno v skladu z 52. in 53. členom.

2) Poslanec Peter Bekeš (DPZ) predlaga, da se v tretji alineji 2. odstavka za besedama "list kandidatov" doda besedilo "v skladu z 52. členom".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja ta amandma podpira.

18. Amandma k 81. členu

1) Poslanska skupina SKD - poslanci Ignac Polajnar (DPZ), Marjan Dvoruik (Z0) in Angelca Žerovnik (Z7D) predlagajo, da se na koncu tretjega odstavka dodajo besede "in bolniki v bolnišnicah".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja ta amandma po vsebini podpira, predlaga pa, da se ob tem določi rok, v katerem morajo biti ti primeri prijavljeni pristojni volilni komisiji, če bo ta rešitev dobila potrebno podporo, komisija predlaga, da se tretji odstavek 81. člena oblikuje tako, da se glasi:

"Po pošti lahko glasujejo tudi oskrbovanci domov za starejše, ki nimajo stalnega prebivališča v domu, ter volilci, ki so na zdravljenju v bolnišnicah, če to sporočijo okrajni volilni komisiji ali volilni komisiji volilne enote najkasneje sedem dni pred dnevom glasovanja."

2) Skupina poslancev SKD predlaga namesto svojega prejšnjega amandmaja za nov tretji odstavek 81. člena amandma za nov četrti odstavek tega člena, ki naj se glasi:

"Volilci, ki so na delu v tujini, in volilci, ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, lahko glasujejo po pošti ali v predstavništvih Republike Slovenije, če država, v kateri prebivajo, dopušča tako glasovanje."

Sedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja ta amandma po vsebini podpira, meni pa, da je potrebno natančneje opredeliti pogoje za izvedbo teh volitev, če bo vsebinska rešitev dobila potrebno podporo poslancev, komisija predlaga, naj se na tej podlagi oblikuje in sprejme

Amandma za nov 81.a člen v naslednjem besedilu:

"Volilci, ki so na dan glasovanja v tujini, ker tam začasno ali stalno prebivajo, lahko glasujejo po pošti ali na diplomatsko konzularnem predstavništvu Republike Slovenije, če to sporočijo republiški volilni komisiji najkasneje trideset dni pred dnem glasovanja in če država, v kateri prebivajo, dopušča tako glasovanje, oziroma, če to omogoča meddržavni sporazum.

Če volilec glasuje po pošti, se glasovnica upošteva, če je kuverti z glasovnico priložena volilna karta, potrjena od diplomatsko konzularnega predstavništva Republike Slovenije ali od organa države, v kateri stalno ali začasno prebiva.

Za glasovanje po pošti v tujini in na diplomatsko konzularnih predstavništvih Republike Slovenije se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za glasovanje v Republiki Sloveniji."

- 3) Poslanec Franc Lovšin (70) predlaga, naj se v drugem in tretjem odstavku črtajo besede "stalnega" in "stalno" pred besedami "prebivališče" v ustreznih sklonih.

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv iz razloga, ki je naveden v mnenju o amandmaju istega poslanca k 7. členu.

19. Amandma k 89. členu

- 1) Poslanec Franc Lovšin (70) predlaga, da se v prvi in predzadnji vrsti tujki "mandatov" zamenjata z besedama "pooblastil".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja temu amandmaju nasprotuje. Izraz "poslanski mandat" je v zakonu prevzet iz 82. člena ustave. Izraz "pooblastilo" v tej zvezi ne bi bil adekvaten.

20. Amandma k 90. členu

Poslanec Franc Lovšin (70) predlaga, naj se v prvem, drugem in tretjem odstavku besede "mandat" v različnih sklonih zamenjajo z besedami "pooblastilo" v ustreznih sklonih.

Mnenje:

Amandma ni sprejemljivo iz razloga, navedenega v mnenju o amandmaju istega poslanca k 89. členu.

21. Amandma k 91. členu

Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, naj se v prvem in drugem odstavku točke "mandati, mandat" zamenjajo z besedo "pooblastilo" v ustreznih sklonih.

Mnenje:

Amandma ni sprejemljivo iz razloga, navedenega v mnenju o amandmaju istega poslanca k 89. členu.

22. Amandma k 92. členu

Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, naj se v prvem odstavku točke "mandatov" zamenja z besedo "pooblastil".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljivo iz razloga, navedenega v mnenju o amandmaju istega poslanca k 89. členu.

23. Amandma k 110. členu

Poslanec Franc Lovšin (ZO) predlaga, naj se v prvi vrsti besedi "politične stranke" zamenjata z besedama "politična združenja".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljivo iz razlogov navedenih v mnenju o amandmaju istega poslanca k 42. členu.

24. Amandma za nov 111.a člen

Poslanec Anton Rojec (ZO) predlaga, naj se oblikuje nov 111.a člen, ki se glasi:

"Občine, ustanovljene po dosedanjih predpisih lahko s statutom v času do sprejetja posebnega zakona uredijo zadeve lokalne samouprave, organe lokalnih skupnosti in njihovo izvolitev po načelih pravice in na njihovi osnovi sprejetih zakonov."

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja temu amandmaju nasprotuje, ker vsebina predlagane določbe ne sodi v ta zakon.

Komisija je glede amandmajev k predlogu zakona o državnem svetu sprejela naslednja mnenja:

1. Amandma k 28. členu

Poslanca Leopold Drame (ZO) in Bogo Rogina (ZZD) predlagata, da se v 28. členu število predstavnikov kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev v državnem svetu poveča od štirih na pet.

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv, ker je v nasprotju z ustavo, ki v 96. členu predvideva v državnem svetu štiri predstavnike kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev.

2. Amandma k 34. členu

Poslanec Ciril Kolešnik (DPZ) predlaga, naj se dopolni besedilo prvega odstavka 34. člena in sicer tako, da se v prvo ali drugo ali četrto alineo doda beseda "športa".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja ta amandma podpira in predlaga, da se ustrezno dopolni četrta alineja prvega odstavka 34. člena, tako da se glasi:

"- enega predstavnika za področje kulture in športa volijo poklicne organizacije kulturnih in športnih delavcev."

3. Amandma k 68. členu

Poslanec Franci Pivec (DPZ) predlaga, naj se prvi odstavek 68. člena spremeni tako, da se glasi:

"člane državnega sveta - predstavnike lokalnih interesov se voli na neposrednih in tajnih volitvah".

Mnenje:

Komisija za ustavna vprašanja temu amandmaju po vsebini ne nasprotuje. Meni pa, da je v primeru, če bo ta rešitev sprejeta, potrebno črtati drugi odstavek tega člena, oziroma besedilo tega člena nadomestiti z naslednjim besedilom:

"člane državnega sveta - predstavnike lokalnih interesov volijo volilci v volilnih enotah na neposrednih volitvah s tajnim glasovanjem."

* * *

Komisija je zaradi amandmaja vloženega k predlogu zakona o volitvah predsednika republike razširila dnevni red ter glede tega amandmaja sprejela naslednje mnenje:

Amandma k 3. členu

Poslanec Franci Feltrin (ZO) predlaga, naj se v 3. členu črta beseda "pet" in se nadomesti z besedo "štiri".

Mnenje:

Amandma ni sprejemljiv, ker je v nasprotju z ustavo, ki v 103. členu določa, da je predsednik republike izvoljen za dobo petih let.

* * *

Komisija je po končani seji predložila zborom:

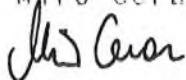
- mnenje o dodatnih amandmajih k predlogu zakona o volitvah v državni zbor (ESA 567, z dne 16.7.1992);
- mnenje o dodatnih amandmajih k predlogu zakona o državnem svetu (ESA 568, z dne 16.7.1992);
- mnenje o dodatnem amandmaju k predlogu zakona o volitvah predsednika republike (ESA 569, z dne 16.7.1992).

Za poročevalce komisije na sejah zborov so bili določeni:

- za DPZ Miran Potrč;
- za ZO Ivan Bizjak;
- za ZZD dr. Primož Rode.

S e k r e t a r :

Miro Cerar

P r e d s e d n i k :

dr. France Bušar

